

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 28 Pž-1272/2020-5

R E P U B L I K A H R V A T S K A

R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac Marina Veljak, u pravnoj stvari tužitelja AMIR RAOOUF FARAG iz Iraka, Sulymaniya, OIB 52744503822, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici iz Odvjetničkog društva Hanžeković i Partneri d.o.o. u Zagrebu, Radnička cesta 22, protiv tuženika ISTO d.d. u stečaju iz Varaždina, Augusta Šenoe 4-6, OIB 88502209643, radi isplate, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2423/2018 od 6. veljače 2020., 18. ožujka 2021.

r i j e š i o j e

Preinačuje se rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2423/2018 od 6. veljače 2020. i rješava:

Nastavlja se postupak u ovoj pravnoj stvari prekinut rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2423/2018 od 4. listopada 2018.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem označenim u izreci ovog rješenja prvostupanjski je sud utvrdio kako je postupak u ovoj pravnoj stvari prekinut rješenjem tog suda poslovni broj P-2423/2018 od 4. listopada 2018. nastavljen. Tako je prvostupanjski sud riješio primjenom odredbe članka 215. stavak 4. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine” broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/07, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 70/19) jer je podneskom od 6. kolovoza 2019. tužitelj zatražio nastavak postupka. Pri tome, sud prvog stupnja u obrazloženju navodi i da je tužitelj podneskom od 26. srpnja 2019. proširio tužbu na društva Isto Grupa d.d. i Industrogradnja d.d., no ta društva su se podneskom od 17. rujna 2019. očitovali da ne pristaju biti tuženici u ovoj pravnoj stvari.

Protiv tog rješenja žalbu je podnio tužitelj pobijajući ga iz svih zakonom dopuštenih razloga. Žalitelj u bitnom osporava pravno shvaćanje prvostupanjskog suda da se postupak nastavlja samo u odnosu na društvo Isto d.d. u stečaju jer je sud propustio ispitati tko su pravni sljednici tuženika u odnosu na kojeg je pokrenut ovaj postupak (a koji je prestao postojati) u smislu članka 215. stavka 1. Zakona o parničnom postupku. Sud pri tome nije naveo razloge zbog kojih smatra da se tužba ne može proširiti u odnosu na Industrogradnju d.d. i Isto Grupu d.d. bez njihova pristanka čime je počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku. Žalitelj smatra da protivljenje Industrogradnje d.d. nema nikakav pravni učinak jer su sukladno planu podjele

Isto d.d. od 10. travnja 2017. sveopćim pravnim sljedništvom prava i obveze iz ovog postupka prešla na to društvo koje je univerzalni pravni sljednik tuženika. Zato je neosnovano mišljenje suda da se tužba ne može proširiti na to društvo jer univerzalna sukcesije ima za posljedicu procesnopravnu sukcesiju ex lege pa zato što ne dolazi do subjektivne preinake nije potrebna suglasnost sveopćeg pravnog sljednika za preuzimanje parničnog postupka. U nastavku žalbe, žalitelj se poziva na odredbe članka 550.a stavka 6. i članka 522. stavka 3. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine” broj: 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19), kao i članka 550.o istog Zakona po kojoj za sve obveze društva koje se dijeli, a koje su nastale do upisa u sudski registar odgovaraju zajedno s društvom na koje je ta obveza prešla suglasno planu podjele sva ostala društva koja su sudjelovala u podjeli i to kao solidarni dužnici. Zbog navedenog, žalitelj smatra da sva tri društva (Isto d.d. u stečaju, Isto Grupa d.d. i Industrogradnja d.d.) solidarno odgovaraju. Žalitelj stoga predlaže drugostupanjskom sudu da preinači pobijano rješenje sukladno žalbenim navodima tužitelja te da utvrdi da se postupak nastavlja u odnosu na društva Isto d.d. u stečaju, Industrogradnja d.d. i Isto Grupa d.d., podredno da se ukine pobijano rješenje i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno raspravljanje.

Tužiteljeva žalba je osnovana, ali ne iz razloga na koje ukazuje žalitelj.

Ispitavši pobijano rješenje na temelju odredbe članka 365. stavaka 1. i 2. te članka 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine” broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/07, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 70/19) u granicama razloga navedenih u žalbi, te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredbi parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točke 2., 4., 8., 9., 13. i 14.. Zakona o parničnom postupku i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odnosu na primjenu materijalnog prava u odluci o troškovima postupka, ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku jer je izreka pobijanog rješenja nerazumljiva, no primjenom odredbe članka 373.a stavka 3. u vezi stavka 1. Zakona o parničnom postupku prvostupanjsko rješenje je valjalo preinačiti.

Prethodno, u odnosu na sve žalbene navode tužitelja, a koje se u bitnom svode na to da sud prvog stupnja nije donio odluku o nastavku postupka i u odnosu na društva Isto Grupa d.d. i Industrogradnja d.d., ovaj sud prvenstveno ukazuje na to da se tužiteljeva žalba u tom dijelu može smatrati njegovim prijedlogom za donošenjem dopunske odluke u smislu članka 341. stavka 2. Zakona o parničnom postupku. Zbog toga, a budući da prvostupanjski sud nije izrekom pobijanog rješenja odlučio da se postupak nastavlja i u odnosu na društva Industrogradnja d.d. i Isto Grupa d.d. svi žalbeni navodi tužitelja nisu od utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijane odluke jer će o nastavku postupka u odnosu na ta dva društva sud naknadno odlučiti rješenjem. Međutim, zbog načela ekonomičnosti postupka ovaj sud ukazuje prvostupanjskom sudu da je podnesak od 17. rujna 2019. u ime društava Isto Grupa d.d. i Industrogradnja d.d. (kojim se navodno ta dva društva protive sudjelovanju kao novi tuženici u ovom sporu) dostavio sudu odvjetnik Mićo Ljubenko bez priložene punomoći pa je stoga prije odlučivanja o nastavku postupka u odnosu na ta dva društva potrebno postupiti prema članku 98. Zakona o parničnom postupku.

Nadalje, ovaj sud upravo zbog načela ekonomičnosti postupka ukazuje na to da je raniji tuženik u ovom postupku Industrogradnja Grupa d.d. prestao postojati uslijed provedenog postupka pripajanja trgovačkom društvu Isto d.d. te je stoga to društvo (nad

kojim je kasnijim rješenjem Trgovačkog suda u Varaždinu poslovni broj St-529/2017-57 od 21. prosinca 2017. otvoren stečaj) univerzalni pravni sljednik društva Industrogradnja Grupa d.d.. Prema tome, budući da je društvo Isto d.d. u stečaju univerzalni pravni sljednik društva Industrogradnja Grupa d.d., to za nastavak postupka u odnosu na to društvo nije bio potreban pristanak tog društva jer, kako to i tužitelj navodi u žalbi, univerzalna sukcesije ima za posljedicu procesnopravnu sukcesiju slijedom čega time ne dolazi do subjektivne preinake tužbe. Međutim, ako se ne radi o univerzalnom, već singularnom sljedništvu zbog toga što je pojedino pravo odnosno obveza prenesena na neko drugo društvo, tada sukladno odredbi članka 195. stavka 2. Zakona o parničnom postupku za stupanje u parnicu umjesto tužitelja ili tuženika mora postojati suglasnost te osobe, ali i obje (dotadašnje) stranke.

Uvidom u sudski registar za trgovačko društvo Isto d.d. u stečaju ovaj sud je utvrdio da je nakon pripajanja društva Industrogradnja d.d. došlo do statusne promjene podjele društva Isto d.d. i to podjele odvajanja s osnivanjem pri čemu su pojedini dijelovi imovine i obveza tog društva planom podjele prešli na novoosnovana društva Industrogradnju d.d. i Isto Grupu d.d., dok je preostali dio imovine i obveza planom podjele „ostao” društvu Isto d.d. (kasnije u stečaju). Prema tome, za razliku od statusne promjene pripajanja kod koje se radi o univerzalnom pravnom sljedništvu, kod statusne promjene podjele odvajanja kod koje društvo koje se dijeli ne prestaje postojati već se dijelovi njegove imovine prenose na druga društva (bilo novoosnovana društva bilo društva koja su postojala i prije podjele), društva preuzimatelji premda jesu sveopći pravni sljednici društva koje se dijeli, za obveze tog društva sukladno odredbi članka 550.a stavka 6. u vezi s člankom 550.o stavkom 1. Zakona o trgovačkim društvima odgovaraju kao solidarni dužnici, no njihova je odgovornost ograničena; naime, prema toj zakonskoj odredbi društvo na koje je obveza prešla suglasno planu podjele odgovara neograničeno cijelom svojom imovinom, dok preostala društva odgovaraju do iznosa vrijednosti dijela imovine koja je prešla na svakog od njih suglasno planu podjele umanjene za obveze koje su pojedinome društvu dodijeljene suglasno planu podjele. Slijedom navedenog, ako je točna činjenica da je planom podjele društva Isto d.d. (prije stečaja) obveza tog društva kao pravnog sljednika pripojenog društva Industrogradnje Grupe d.d. prešla na Industrogradnju d.d. (a što proizlazi sa str. 1716. spisa), tada društvo Industrogradnja d.d. (jednako kao i Isto d.d. u stečaju) odgovara tužitelju neograničeno cijelom svojom imovinom, dok bi društvo Isto Grupa d.d. odgovaralo tužitelju do iznosa vrijednosti dijela imovine koja je prešla na to društvo suglasno planu podjele umanjene za obveze koje su tom društvu dodijeljene planom podjele.

S obzirom na to da se ovaj spor prije prekida postupka vodio samo između tužitelja i društva Isto d.d. (kasnije u stečaju), dok društva Industrogradnja d.d. i Isto Grupa d.d. nisu bili stranke tog postupka, to je za stupanje u parnicu tih društava (osim tužiteljeve suglasnosti) potrebna suglasnost i društva Isto d.d. u stečaju budući da to društvo provedenom podjelom odvajanjem nije prestalo postojati, ali i suglasnost društava Industrogradnja d.d. i Isto Grupa d.d. sukladno članku 195. stavku 2. Zakona o parničnom postupku. Nadalje, ako ta društva ne bi dala suglasnost za vođenjem ovog spora, tužitelj bi protiv tih društava mogao pokrenuti (novi) spor upravo zbog toga što i ta društva solidarno odgovaraju za obveze društva Isto d.d. u stečaju, premda je odgovornost društva Isto Grupa d.d. ograničena u smislu članka 550.o stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima.

Međutim, neovisno od navedenog, ovaj sud napominje da je prilikom donošenja pobijanog rješenja prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz

članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku jer je izreka rješenja nerazumljiva. Naime, odredbom članka 215. stavka 1. Zakona o parničnom postupku je propisano da postupak koji je prekinut (i) iz razloga navedenih u odredbi članka 212. točke 5. tog Zakona nastaviti će se kad (...) stečajni upravitelj ili pravni sljednici pravne osobe preuzmu postupak ili kad ih sud na prijedlog protivne strane ili po službenoj dužnosti pozove da to učine.

U konkretnom predmetu, ovaj postupak je protivno odredbi članka 212. točke 5. Zakona o parničnom postupku prekinut konstitutivnim rješenjem (umjesto deklaratornim) prvostupanjskog suda poslovni broj P-2423/2018 od 4. listopada 2018. (str. 1614.-1615. spisa); naime, u slučaju iz odredbe članka 212. Zakona o parničnom postupku sud donosi deklaratorno rješenje o prekidu postupka budući da prekid nastupa ex lege ispunjenjem jedne od pretpostavki propisanih tom zakonskom odredbom, dok u slučaju iz članka 213. istog Zakona sud donosi konstitutivnu odluku o prekidu postupka. Međutim, budući da je to rješenje postalo pravomoćno, ta povreda odredaba parničnog postupka nema utjecaja na ovaj spor.

Nadalje, kada protivna stranka predloži sudu da pozove stečajnog upravitelja ili pravne sljednike pravne osobe da preuzmu postupak (a što je slučaj u konkretnom sporu budući da je tužitelj podneskom od 26. srpnja 2019. predložio nastavak postupka), sud donosi konstitutivnu (a ne deklaratornu) odluku o nastavku postupka i to nakon što je prethodno pozvao stečajnog upravitelja i/ili pravne sljednike pravne osobe da preuzmu postupak. Međutim, premda u ovom predmetu sud prvog stupnja prije donošenja pobijanog rješenja nije izričito pozvao stečajnog upravitelja društva Isto d.d. u stečaju da preuzme postupak, stečajnom dužniku je dostavljeno rješenje suda poslovni broj P-2423/2018 od 4. rujna 2019. sa str. 1747.-1748. spisa kojim je sud pozvao društva Isto Grupa d.d. i Industrogradnja d.d. da se očituju „pristaju li biti tuženici u ovoj pravnoj stvari”. Prema tome, budući da je sud pozvao društva Isto Grupa d.d. i Industrogradnja d.d. da nastave postupak time što bi i ta društva bili stranke u postupku, a o tome je stečajni upravitelj imao saznanja jer je zaprimio to rješenje, to se može smatrati da je prvostupanjski sud pozvao (i) stečajnog upravitelja da nastavi postupak. Upravo zbog navedenog, ispunjene su zakonske pretpostavke za nastavkom ovog postupka pa je stoga prvostupanjski sud trebao donijeti konstitutivnu odluku o nastavku prekinutog postupka.

Slijedom navedenog, budući da je sud prvog stupnja umjesto konstitutivne odluke o nastavku postupka donio deklaratornu odluku, to je pobijano rješenje valjalo preinačiti primjenom odredbe članka 381. i članka 373.a stavka 3. u vezi stavka 1. Zakona o parničnom postupku.

Zagreb, 18. ožujka 2021.

Sudac
Marina Veljak

Broj zapisa: **eb2f8-bd43c**

Kontrolni broj: **029d9-63513-1a3fb**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=MARINA VELJAK, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.